

## Daha İyi Yargı Derneği, avukatlar ile buluştu

27.02.2022

### Av. Mehmet Gün: “Hedef, kaliteli yargı hizmeti olmalı”

Daha İyi Yargı Derneği'nin hazırladığı “A'dan Z'ye Türk Yargı Reformu” önerisi, iki ayrı toplantıda Avukatlar Hakları Grubu'na ve Avukatlar Sendikası'na sunuldu, avukatların geri bildirimleri, eleştirileri ve önerileri alındı.

Avukat Hakları Grubu ile 23 Şubat 2022 Çarşamba günü çevrimiçi toplantıda bir araya gelen Daha İyi Yargı Derneği'nin kurucu başkanı Av. Mehmet Gün, “Hedef kaliteli yargı hizmeti olmalı” diyerek şu değerlendirmede bulundu:

### “Sistem kaliteli yargıya göre yeniden yapılanmalı”

“Amacımız hukukun üstünlüğünün sağlanması. Bunun için de yargının hizmet kapasitesinin geliştirilmesi, görevini yapmasına, normal işlevini göstermesine getirilen şartların ve kısıtların kaldırılması gerek. Dünya ile rekabet edebilmek, artan dünya refahından daha yüksek pay alabilmek için yargı sistemimizin, yargılama usullerinin, hukukçularımızın ve tâbî oldukları mesleki kariyer sürecinin gelişmiş ülkeler ile eşdeğer seviyeye getirilmesi gerekli. Bunun için ise yargıda reform çalışmalarının temel hedefinin isabetli olarak belirlenmesi şart. Yargının varlık sebebi ve temel hedefi topluma kaliteli hizmet vermektir. Yargı topluma kaliteli hizmet vermek zorundadır. Dolayısıyla en başta yargının hizmetlerinin kalite standartları belirlenmeli, bu reform çalışmalarının da nihai hedefi olmalı. Bütün sistem kaliteli yargı hizmeti verecek şekilde yapılanmalı. 2009, 2015 ve 2019 yılında yayınlanan üç yargı reformu strateji belgesinin de kaliteli yargı hizmeti hedefi yoktu. Yargı sisteminin merkezinde kaliteli yargı hizmeti verilmesini düzenleyip denetleyecek tam bağımsız bir düzenleyici kurum olmalı. Bu kurum, bir daimi hukuk şurası ile desteklenmeli. Hakimler Savcılar Kurulu (HSK) kararlarının tamamı yargı denetimine açılarak, 12 Eylül askeri yönetiminin getirdiği hukuksuzluk ortadan kaldırılmalı. Böylece yargı tam hesapverir hale gelmeli. En başta kendi içinde hukukun üstünlüğünü sağlamadan yargı toplumda hukukun üstünlüğünü sağlayamaz. Kendisi adil olmayan bir sistem adalet üretmez. Yargının hukukun üstünlüğünü ve adaleti sağlayabilmesi için yargının idaresine ilişkin her şey açık ve şeffaf olmalı, her karar herkes tarafından dava açılarak yargı denetimine götürülebilir olmalı.”

Daha İyi Yargı Derneği, Avukatlar Sendikası yöneticileri ve üyeleri ile de 26 Şubat 2022 Cumartesi günü çevrimiçi toplantıda bir araya geldi. Burada da kaliteli hizmet üretmenin yargı bağımsızlığının bir numaralı şartı olması gerektiğini vurgulayan Daha İyi Yargı Derneği Başkanı Av. Mehmet Gün şunları söyledi:

### Daha İyi Yargı Derneği, ‘uyuşmazlık yönetimi anlayışı’ öneriyor

“Avukatlık, yargının üç kurucu unsurundan biri olan, varlığından ve işlevinden vazgeçilemez olan bir meslek. Fakat, yargının mevcut işleyiş şeklinde buna uygun önem verilmiyor. Avukatlar, yargılamaya dışarıdan müdahale eden ajanlar gibi görülüyor ve yerleri de bu anlayışın izin verdiği kadarı ile sınırlı. Bundan rahatsızlık duyuyoruz. Yargılamada savunma görevini, hakimler ve savcılar izin verdiği ölçüde ve derecede yerine getirebiliyoruz. Avukatlık mesleğinin, genç

avukatların, iş imkanlarının azlığı, davalarda makul sürede ve makul isabetlilikte sonuç alamama gibi bir çok sorunu var. Hakim ve savcıların da mesleki teminatların olmayışı, önlerine gelen dosyaların eksik olması, yargılamada yetersizlikler gibi sorunları var. En önemli sorunları da yargılamada iş yükünün tahminen 10'da sekiz-dokuzluk kısmının hakimlere düşmesi. Bu da yargılamada gecikmelere ve diğer sorunlara neden oluyor. Dava konusu maddi gerçek ve deliller tam olarak toplanamıyor, kararlar isabet ve adaleti sağlama oranı düşüyor. Türkiye'deki ceza, idare ve hukuk davaları görece küçük ve basit davalar. Hiçbir davanın dört-beş aydan fazla sürmesi gerekmez. Hatta bazıları 45-50 günde bile sonuçlandırılabilir. Fakat davalar yıllarca sürüyor, sonuç ise hiçbir taraf için tatmin edici olmuyor. İşte bu sorunların tamamı uyuşmazlık çözümü anlayışından kaynaklanıyor. Daha İyi Yargı Derneği, 'uyuşmazlık yönetimi anlayışı' öneriyor. Buna göre mahkemeye intikal etme ihtimali olan ceza, idare ve hukuk uyuşmazlıkları bir milli veri tabanına kaydedilmeli, yargı hizmetleri buna göre, gelecek öngörülü olarak planlanmalı. Bir uyuşmazlık mahkemeye gitmeden önce, uzlaşma için taraflar maddi gerçeği ve delilleri karşılıklı olarak açıklamalı. Bu aşamada uzlaşma teşvik edilmeli. Uzlaşma mümkün olmaz ise dava dosyasının tüm gerçek ve deliller toplanmış olarak mahkemeye intikal etmesi sağlanmalı. Bu anlayış kabul edilirse, avukatlar yargılamanın en zor ve zaman alan aşamasını önceden yerine getirmiş olacaklardır. Aynı zamanda avukatlar, tarafların uzlaşmasını ve toplumun ilerlemesini sağlayan duruma gelecektir. Bu durumda avukatlık mesleğinin saygınlığı, topluma ve katma değerli üretime katkısı, paralel olarak da iş imkanları kat kat artacaktır.”

Kaliteli hizmet için diğer bir konunun da yargılamada rol alan hukuk meslekleri mensuplarının yeknesak bir kariyer planına ve her birisinin ayrı meslek kuruluşuna sahip olması gerekliliği olduğuna işaret eden Mehmet Gün şöyle dedi:

**“Performans, kaliteli hizmeti kriterlerine göre değerlendirilmeli”**

“O zaman bütün meslekler bir yandan üyelerinin mesleki gelişimine odaklanırken öte yandan hukukun üstünlüğünü ve yargı bağımsızlığını daha güçlü olarak savunabilecektir. Mesleklerin denkliliği sağlandığında savcıların hakim kürsüsünden inerek avukatlarla aynı seviyeye gelmesi fiilen gerçekleşecektir. Kaliteli yargı hizmeti için hakim, savcı ve avukatların performansı kaliteli hizmetin gerektirdiği kriterlere göre değerlendirilmelidir. Hukuk mesleklerinde atamalar aynı yetkinlikleri sahip olanların arasında açık yarışma usulü ile en liyakatli olanın atanmasını sağlayacak şekilde yapılmalıdır. Bütün bunların isabetle gerçekleşmesi için yargının idaresindeki tüm kararların yargı denetimine tabi olması ve önerdiğimiz Adalet Yüksek Mahkemesinin kurulması hayati önem taşımaktadır. Yargı sisteminde liyakati sağlayabilmek için yarışmaya ve denetime ihtiyacımız var.”

## Dokuz reform önerisi

Daha İyi Yargı Derneği'nin "A'dan Z'ye Türk Yargı Reformu" çalışmasındaki dokuz temel öneri özetle şöyle:

1. Hakimler Savcılar Kurulu'nu, toplumun tüm kesimlerini temsil eden, hiçbir kişi, grup veya koalisyonun etki edemeyeceği, tam bağımsız hale dönüştürerek, kaliteli yargı hizmeti üretimine odaklanan düzenleyici bir kurum olarak Adalet Yüksek Kurumu oluşturmak ve bu kurumu tüm paydaşlarla sürekli olarak danışan ve tavsiyeler oluşturan Daimî Hukuk Şûrası ile güçlendirmek.
2. Yargının idaresiyle ilgili, Adalet Yüksek Kurumu kararları da dahil her türlü karar ve işlemi etkin yargısal denetime açmak ve bu amaçla yargı konularında uzmanlaşmış Adalet Yüksek Mahkemesi oluşturmak.
3. Anayasa Mahkemesi'nin daire sayısını 3'e çıkarmak, üye sayısını 15'den 30'a yükseltmek, seçimlerini kamuoyunun katılımına açık şeffaf ve yargı denetime tabi tutarak kapasitesini artırmak ve siyaseten tarafsızlığını geliştirmek.
4. Hukuk mesleklerinin her biri için, yönetimleri sadece meslek mensupları tarafından seçilen, tam bağımsız yargısal meslek kuruluşları oluşturmak ve bu kuruluşları anayasa ile güvence altına almak.
5. Yargı görevlerine kabul ve atamalarında tam liyakati sağlamak; yargı üst organlarına, Anayasa Mahkemesi, Yargıtay ve Danıştay üyeliklerine adaylık ve atamalarda kamuoyunu dahil ederek tam şeffaflığı, seçme ve atama kararlarını gerekçeli açık oya tabi tutup bütün aşamaları yargı denetimine tabi kılarak tam hesapverirliği sağlamak.
6. Ahi geleneğinin özüne uygun olarak yeknesak hukuk meslekleri kariyer planı oluşturmak ve insan kaynaklarını ihtiyaca uygun olarak geliştirip liyakat esaslı olarak değerlendirmek.
7. Yargı hizmet birimlerini, mahkemeleri ve insan kaynaklarını 26 kalkınma bölgesi bazında optimum şekilde dağıtmak, uzmanlıkları merkezlerde yoğunlaştırırken hizmeti halkın ayağına götürmek.
8. Uyuşmazlıkları erken aşamada tespit ederek yargının iş yükünü önceden kestirmek, yargı kaynaklarını ileriye yönelik planlamak, modern uyuşmazlık yönetim usulleri ve dava öncesi dürüst ifşa ve ibraz kurallarıyla sulh ve uzlaşmayı teşvik etmek, buna rağmen yargıya intikal eden en karmaşık davaları en geç üç-dört ay içinde sonlandırmak.
9. Herkese karşı hukukun üstünlüğü için kamu görevlilerinin suçlarında idari amirlerinin ve kendi kuruluşlarının soruşturma izni vermesi şartını ilga etmek; dokunulmazlıkları hukuk yoluyla güçlendirmek, yasama dokunulmazlığına sahip olanların soruşturmasında Adalet Yüksek Mahkemesi'ni münhasır yetkili kılmak ve siyasi kararlar dokunulmazlık kaldırılmasını ilga etmek; yargı ve kamu üst-düzen görevlilerinin suçlarının soruşturmasını münhasıran Adalet Yüksek Mahkemesi'ne vermek.

"A'dan Z'ye Türk Yargı Reformu" nun tamamına şu linkten ulaşmak mümkün:

[www.dahaiiyargi.org/wp-content/uploads/2022/01/diy-rapor-2-baski.pdf](http://www.dahaiiyargi.org/wp-content/uploads/2022/01/diy-rapor-2-baski.pdf)

### **Daha İyi Yargı Derneği**

Türkiye'deki yargı sorunlarını tespit edip çözüm önerileri geliştirmek, bu öneriler üzerinde toplumsal mutabakat sağlanması ve çözümlerin hayata geçirilmesi için çalışmak üzere Kasım 2014'te kurulmuş, siyaseten tarafsız sivil toplum kuruluşu. Amacı Türkiye'nin, uzlaşma kültürünün egemen olduğu, barış içinde yaşayan, üretken, uluslararası alanda rekabetçi ve müreffeh bir toplum haline gelmesine, yargının daha ilerletilmesi ve geliştirilmesi yolu ile katkıda bulunmak. Dernek, yargıda A'dan Z'ye bir reform öneriyor.

[www.dahaiyiyargi.org](http://www.dahaiyiyargi.org)

### **Av. Mehmet Gün**

Daha İyi Yargı Derneği Başkanı. Gün+Partners Hukuk Bürosu kurucusu. Legal500, Chambers and Partners ve Euromoney tarafından Türkiye'deki en etkili avukatlar arasında gösteriliyor. Hukukun üstünlüğünü ve demokrasiyi güçlendirmek ve geliştirmek ve bunun sonucunda sürdürülebilir ekonomik büyümeye yardımcı olmak için çabalıyor. Daha İyi Yargı Derneği'nin yanı sıra İstanbul Tahkim Derneği'nin (İSTA) kurucusu ve başkanı, Türk Girişim ve İş Dünyası Konfederasyonu'nun (TÜRKONFED) başkan yardımcısı, Türk Sanayicileri ve İşinsanları Derneği'nin (TÜSİAD) haysiyet divanı üyesi.

[www.mehmetgun.com](http://www.mehmetgun.com)